

Nummer 1

1. Januar 1912

61. Aargang

Oplysning, Dannelse og Fred.

Tale af Dr. Joh N. Kirk, Præsident for Stat-Normal-skolen i Missouri, holdt i Salt Lake Tabernakel den 26. November 1911.

Efterfølgende Tale blev ifølge Indbydelse holdt af den lærde Herre ved et saakaldt Fredsmøde, som blev afholdt for at støtte Vedtagelsen af visse Traktater mellem England og Frankrig og de Forenede Stater om Fred og god Forstaaelse, angaaende hvilket der foresligger Lovforslag til Behandling i det amerikanske Senat. Apostel Orjon F. Whitney var af Kirkens Første Præsidentskab udset til at holde Hovedtalen; men da den fremragende Universitetslærer netop kom tilstede for at holde en Række Forelæsninger for alle Lærere i Staten Utah, som forsamledes i Konvention, indbød Broder Whitney ham til at bruge en Del af Tiden til at tale om Fredsagens Betydning, saa meget mere som han, der ikke tilhører Mormonkirken, dog deler vor Opfattelse af dette for alle Nationer saa vigtige Spørgsmaal. Apostel Whitneys Tale vil følge. Dr. Kirks Tale lød saaledes:

Det er nu mere end 20 Aar siden, at jeg som Student i Forening med 15—20 Andre i en Storby i Mississippidalen først havde den Glæde at stifte Bekjendtskab med det underfulde Folk, som har bygget denne By og befolknet dette beundringsværdige lille Indlands-Rige i vort Land; men paa en saadan Afstand kan man kun kjende Lidet, ja, selv en Skolemester i Missouri veed meget lidt om de store menneskelige Anstrengelser og Kampe, der foregaa et Tusind Mile borte. Men jeg drømte ikke om, at det vilde falde i min Lod at tale om noget Omme eller for en eller anden Sag i eders prægtige Stad indtil for nogle Uger siden, da jeg modtog Indbydelse til at tale i eders Lærer-Konvention, men selv efter at have modtaget denne Indbydelse anede jeg

ikke, at jeg skulde komme til at tale i denne Forsamling. I Sandhed, Skolemesteren forener sig med enhver anden Person eller Gruppe af Personer i Kampen for Fred i Verden; vi ville hellere udvirke Fred end erobre den. Jeg havde til Hensigt at tale en kort Tid om et af de mest vanskelige Spørgsmaal, som vi Skolemænd støde paa, nemlig: moralsk Opdragelse ved vor Skoleundervisning. Nu taler jeg ikke for nogen anden end for mig selv.

Jeg er en Smule i Tvivl om, hvor langt jeg bør gaa med at udtale en professionel eller personlig Opfattelse af et saa betydningsfuldt Spørgsmaal til en saa ærlig og gudsfrygtig Forsamling som denne; men naar jeg i Morgen mødes med eders Lærere i Utah, da staar jeg paa min egen Grund og skal ikke tage fejl.

En vis Mand sagde for mange Tider siden: „Oplær den Unge efter hans Bejs Bestaffenhed; ogjaa naar han bliver gammel, skal han ikke vige deraf“. Læreren i Dag har ikke opdaget nogen anden Vej og angiver ingen anden Maade og kjender ingen anden Grundvold til at forbedre og opdrage dem, som ere ham anbetroede, end netop den, som foran er nævnt, men Stillingen og Omgivelserne ere forandrede. Den Gang, da disse Ord bleve udtalte, var de civiliserede Folks Stilling vidt forskjellig fra nu. At lære et Barn den Vej, det bør gaa, er et langt vanskeligere Arbejde, end det synes at være. Uden Tvivl er der i denne Forsamling Mogle tilstede, som kom blandt de modige Pionerer over de store Sletter før at opbygge en Civilisation her ved den store Saltø. Den Gang vare Fader og Søn, Moder og Datter i vedvarende personlig Berøring med hverandre. Selv nu kunne vi ikke adskille Undervisning. Hvis jeg skal sige, hvad der efter min Tro er alle ærlige og samvittighedsfulde Skolemænds Overbevisning, da er det, at vi ikke kunne give intellektuel Uddannelse, uden at moralsk eller umoralsk Paavirkning gjør sig gjældende. Vi formaa ikke at stille disse Paavirkninger hverken i Dagsskolerne eller i Søndagsskolerne; ligeledes tror jeg angaaende Kirken; der kan man heller ikke adskille eller udsondre moralsk Undervisning og moralsk Øvelse fra anden Undervisning og anden Øvelse. Den moralske Undervisning har sin intellektuelle Opfølgelse, men intellektuel Undervisning bevirker enten, at et Liv bliver bedre, eller at det bliver daarligere. Naar Faderen eller Patriarken kunde staa i nært Forhold til det hele Folk og undervise dem i et moralsk Liv, i Religion og i Intelligens eller i Udviklingen af dets Intelligens, da var det et meget ligefremt Spørgsmaal at løse i Sammenligning med det, der stilles os i Dag. Jeg har ikke Ord til at kunne udtale min overordentlige Beundring for den forunderlige Vølge af Mennesker, som, skjøndt den var lille, ved Overbevisningens Kraft rullede foran de fleste af eder hertil for at bygge dette Borgerfund; men en saadan Bygning kan ikke gøres om igjen; Verden har ikke Plads for flere af den Slags.

Som jeg sagde for en Stund siden: Da det faldt i min Lod at studere dette store vestlige Føretagende, tilstaar jeg, at jeg efter den Oplysning, jeg kunde indhente, opfattede det som et stort og mægtigt industrielt Forsøg. Ja, jeg lærte ydermere, at der til Grund for det laa nogle Motiver, der aftvang os vor mest ustrømte Respekt og Agtelse; men den Gang kunde I sætte det samme Stempel paa eders Sønner og Døtre, ja endog paa eders Naboer, hvad I ikke kunne gjøre nu. Den Gang fandtes der ikke et saadant sammenblandet kommercielt Samfund som nu. Der fandtes den Gang intet amerikansk Theater, som Moderen behøvede at ængstes over. Hver By og hver Klække havde ikke Biograftheatre som nu. I de Dage, da I byggede saa storslaaet her, fandtes her ingen forgyldte Paladser og Restaurationer, hvor eders foriængeligt klædte Sønner og Døtre kunde forsamles fra Kl. 11³⁰ til 12 om Natten, efter at Theatret var lukket, hvilket Individet i ganske tarvelige Kbaar nu ofte fristes til at gjøre. Jeg sympathiserer med Damernes Klub i min Stat, og min Hustru tilhører en saadan; det er en, som har stor Betydning for Kvinderne i vor Kirke; men det hænder, at disse nyttige og nødvendige Organisationer af Mænd og Kvinder adstille Moder og Datter, Fader og Søn; der er nemlig stor Forskjel paa Forholdet mellem Børn og Forældre i vor Tid og i tidligere Dage. Skoleundervisningen er nu hovedsagelig anlagt paa at bibringe Mathematik, Historie, Literatur og andre Vidensfæber. Der er mange Ting, som den ærlige og alvorlige Skolelærer gjerne vilde gjøre, men som vort Demokrati ikke vil tilstede. Enhver Mand i dette Folkestyre anster en Stemme med, og han vil ogsaa have en Stemme med i den almindelige Ordning, som er afgjørende for den hele Kommunes Affærer. Derfor bliver Skoleundervisning under en hvilken som helst Form et Kompromis (nødtvungen Overenskomst) mellem det, de forskjellige Parter hver for sig onste.

Og hvis jeg forstaar det ret, saa er det nu den almindelige Opfattelse, at Skolen ikke erstatter Kirken, og at den hverken kan eller vil det; at Skolen heller ikke kan tage Hjemmets Plads, ligesaalidt som den kan udfylde Autoriteternes, men baade Hjemmet og Kirken overdrage visse Individet at udfylde nogle Pligter som Folkets Tjenere. Derfor min Arm ikke udsører, hvad min Villie befaler den, da sig vi, at den „jungerer“ ikke. Saaledes maa vi, Mænd og Kvinder, som ere beskæftigede med Skolevæsenet i Dag, erkjende, at mange af de Ting, vi som Lærere have forsogt at lære eders Børn, ikke have haft den forønskede Virkning. Vi have undervist i Oldtidens Historie uden at kjende deres sande Begreb derom. Jeg tog en Gang min 15 Aar gamle Søn med i Theatret; jeg vidste, at han studerede Oldtidens Historie, og jeg troede, at naar han fik den store Tragiker Robert Downing at se i „Gladiatoren“, vilde det give ham et Begreb og en Opfattelse af Historien, som

PAGE
18974

jeg umulig kunde bibringe ham. Da derfor denne mægtige Kæmpe, kun klædt i et Leopardsskind, med et Skjold paa sin venstre Arm og i sin højre Haand et tungt Sværd, traadte ind paa Scenen, sagde jeg til mig selv: „Denne Dreng nyder store Fordele! Havde jeg som 15 Aars Farm-Dreng set et saadant Skuespil, hvordan vilde det da ikke have gjennembævet min hele Sjæl, og jeg vilde være vendt tilbage til mine Historiestudier med større Energi og Forstaaelse.“ Men da Tragedien nærmede sig Slutningen, tog min Søn fat paa min Arm, rystede den voldsomt og sagde nervøst, idet han pegede paa Gladiatoren: „Fader! se den svære Fyr, se paa hans Ben og hans Arme, og se hans brede Skuldre; dersom vi kunde faa ham som Centrumsmænd i vort Boldspil, da kunde ingen i det hele Land overvinde os.“ (Latter fra Forsamlingen.)

Jeg læste Morgenavisen, da jeg kom paa Toget fra Ogden denne Morgen. Min egen Rejse illustrerer de Lærdomme, jeg netop nu har fremsat for eder. En Del af Børnene i min Stat er nu paa Vejen for at være tilstede ved et Boldspil mellem min Stats Universitet og Kansas, og disse unge Børn komme der i den Hensigt at inspirere deres eget Universitets-Team med Mod og Enthusiasme, for at Sejren kan vindes. Mødrene kunde ikke følge med og have derfor overladt Børnene til nogle Benner. Men i eders Morgenblade ser jeg, hvad eders udmærkede Stats-Superintendent af Skoler og Universiteter og eminente Lærerstand begynder at gjøre Forsøg paa at udføre. I en Kollegiums-Examination i New England i New York opstilledes 2,500 Spørgsmaal til Besvarelse af Begyndere, der søgte Optagelse i Skolen. 700 af disse Spørgsmaal hørte til Oldtidens Historie, og 56 Procent af dem angik Krige og Krigsførelse, netop det, som I her virke for skal standse og ophøre; netop den specielle Ting, som 2000 Lærere i min Stat for mindre end to Uger siden stemte for at afstasse, da vi alle ønskede at støtte den store Fredsbevægelse, som I ogsaa her yde eders Understøttelse. Jeg mener nu, at eders Universiteter, Normalstoler og andre Skoler efter at have lært Eleverne Historiens Krig og Krigsførelse ikke kan fungere i Elevernes Sind; men de ville rette deres Opmærksomhed og Bestræbelser paa at lære eders Børn det, som ikke leder til Krig, men til Fred og Industri; det, som vil opbygge, ikke nedrive og ødelægge.

Dersom en Arme kunde have naaet disse yndige Dale, hvor I nu leve, da vilde dette mærkelige Tabernakel ikke have staaet her, heller ikke eders understjonne Tempel og eders lykkelige Hjem. Jeg vil give eder en Illustration: I min Stat tro vi at kunne lære Børnene Noget, som vil blive dem til stor Nytte, naar de ere særdige fra Skolen. Der findes Mødre i denne Forsamling i Dag, som ville erindre, hvordan deres søde Smaa, 6—7 Aar gamle, altid vare villige til at tjene Moder og behage Fader og til at løbe Grænder for enhver i Familien,

men medmindre eders Erfaringer ere aldeles forskjellige fra vore i Mississippidalen, da veed I ogsaa, at naar disse Børn have været 5—6 Aar i Skolen, da maa I ofte med et stærkt Mikroskop søge efter den Foretagksomhed, Tjenstvillighed og Selvhjælp, som de befad, da de først forlode eders Hjem.

Saaledes er det ogsaa det Uheldige med Latin, Græsk og Mathematik i vore Skoler; de „fungere“ ikke i Studenternes Bevidsthed og rette Forstaaelse. De studere dem ene og alene for at opnaa en nødvendig Examen — det er i alt Fald Tilfældet med mange. Dog for deres Skyld, som Latinen gavner, ville vi ikke opgive den. Vi vedblive at lære abstrakt Mathematik til alle, som dette Fag gavner; men der er mangfoldige Fag af langt større almindelig Nytte end dette. Saaledes tro vi, at industrielle Studier, hvori I deltage med eders Nabostater, ville blive af langt større Værdi for eders Sønner og Døtre. Det glæder Missouri-Læreren, naar han læser i eders Morgenavis om Bestræbelserne i denne Stat for at bringe Undervisningen i denne Retning. Sidste Sommer, i Juni, da Heden var saa stærk, at Thermometret viste 92 Grader i Skyggen, blev jeg Bidne til, at 35 unge Mænd og Kvinder i 25 Mars Alderen gik ud fra et Agrikultur-Laboratory og toge Vejen til vor Skolefarm $\frac{1}{2}$ Mil borte, en saadan, som andre Skoler nu ogsaa begynde at faa. Disse unge Mennesker vare Lærere. De bragte deres Notitsbøger med sig i Marken og vare borte i omtrent en Time. Jeg saa' dem arbejde med den gammeldags Pumpe for at skaffe sig en Drif Vand, og de troede selv paa, hvad de gjorde. Jeg sagde til nogle af dem: „Ere Pigerne nu ikke trætte og udfasede?“ men Svaret lød: „Nej, det have vi aldeles ikke tænkt paa.“ Jeg fortsatte: „Men sæt nu, at I havde foretaget denne Tur for fire Aar siden, inden vi havde saadanne Begreber om Arbejde som nu?“ Hertil svarede en af Damerne: „Ja, jeg veed vel, at $\frac{2}{3}$ af os vilde have maattet holde Sengen i et Par Dage for at overvinde Følgerne.“ Nu derimod blev det anderledes; thi nogle af Pigerne vare barhovedede, og de glægede sig ved deres solbrændte Kind, som de havde faaet ved Naturens egen Kunstnerhaand og ikke fra Apotheket og Sminkeskaalen. Andre havde Hatte eller Parasoller; men tilligemed flere hundrede andre troede de paa, at de skulde gaa ud fra Højskoler og Universiteter med Ideer og praktiske Kundskaber, dygtige til at lære andre det, som med det samme og vedblivende vil „fungere“ i Ungdommens Hjerte, for hvem de blive Lærere, og derved lade Børnene drage hjem med bedre Opdragelse og mere forstandige, mere venlige, mere tjenstvillige baade overfor sig selv og andre.

Det er, hvad Vismanden mente, naar han sagde: „Oplær den Unge efter hans Vejs Bestaandighed; ogsaa naar han bliver gammel, skal han ikke vige deraf“. Oplær dem derfor i alle disse gode Ting, som Fader,

Moder, Bedstefader og Bedstemoder hjalp Barnet at finde ud af, og lær dem, hvordan det skal gøres. Jeg haaber, at eders Skolelærere her ere aktive og modige Mænd, at de ærligt søge baade at lære og at vænne sig selv til denne nye og noget vanskelige Stilling — nemlig moralisk Uddannelse; enhver Konsonant i Historie bør gaa ind i Drengens og Pigenes Opfattelse og fulde Bevidsthed, saa at det kan ses i hele deres Liv og i en bedre Opførsel. Men naar et Barn studerer Noget, som det ikke synes om, men som leder Sindet til Riv og Strid, til Blod og Død, kan Nogen da vente, at saadanne Studier ville frembringe bedre Opførsel, opløste Moralens og i det Hele frembringe de forønskede Resultater?

J disse Opfattelser tror jeg, at J og jeg ere fuldstændige enige, saasom J saa virkningsfuldt og for hele Verdens Dine have opbygget en saa underfuld industriel Stat og et Slags Kommunesystem i disse velsignede Dale, et Liv, hvori J gjensidig have Interesse for hverandre og sympathisere med det Hele. Vi tro derfor, at i Skoleundervisning maa Gjenoprettelsen af et naturligt og simpelt Liv, som er godt, sandsærdigt, ærligt, tjenstvilligt og flittigt, trives; da vil Wismandens Formaning virkeliggjøres paa eders Børn, naar han siger: „Oplær den Unge efter hans Vejs Bestaafenhed; ogsaa naar han bliver gammel, skal han ikke vige deraf“.

Sympathi.

(Af Aubrey Barker.)

„Et eneste Pust af Medfølelse gjør hele Verden til Frænder“. Sympathi er Humanitetens Aand, men det kolde, kommercielle Væsen i den koldblodige Forretningsverden dræber denne smukke Aand. At „græde med de Grædende og at le med de Glade“ er en guddommelig Gave, men mange ere de, som paa den sorgeligste Maade undlade dette. Pengegudens Dyrkelse er den fordelagtigste. Den almægtige Dollar foretraktes af de fleste Mennesker for den almægtige Gud. Dette lyder maasse haardt, men er ikke des mindre sandt. Sympathi er Kjærlighedens Garanti, hvorved den Ene bindes til den Anden. Uden denne er Kjærligheden automatisk — ikke mere værd end en Handelsvare. Sympathien siger til en falden Broder: „Staa op og gaa fremad! Jeg vil hjælpe dig til at hjælpe dig selv.“ Det er enhver Sidste-Dages Helligs Pligt i Sandhed at blive sin Broders Vogter. Selvhjælp er et mægtigt Evangelium, men uden Sympathi og Samarbejde bliver det uden Nytte. Ingen Mand kan leve for sig selv alene.

Sympathi er Nøglen til sand Godgjørenhed; Gud vil næsten ikke

lægge Mærke til den Mand, som gjør det til sin kjæreste Gjerning at hjælpe omsfodede Hunde over en stenet Vej. Hvad Menneſket har gjort af Menneſket er for ſorgeligt til at overvejes i Enkeltheder. Det er ved Mangel paa Sympathi, at vi komme tilforn i at efterligne Gudsmanden, Jeſus. Praktiſt Sympathi — jeg bruger Ordet praktiſt med Forſæt, thi Sympathi, ſom ikke er praktiſt, kan ikke kaldes Sympathi — er den ſande Kjærligheds Frugt.

Sympathien mætter den Hungrige, klæder den Nøgne, medens Anti-pathien betragter dem ſom en ubehagelig Nødvendighed og trøſter ſig med, at der alligevel altid vil blive Fattige iblandt os. Derſom de ønske at forbedre deres Stilling, ſaa lad dem gaa ud og gjøre Noget for ſig ſelv. Vi ere naturligviſ bedrøvede over deres uheldige Vilkaar, men vi kunne Intet gjøre for dem. Vi maa tilſe vore egne Interesser. Men vi ønske dem alt Godt. „Men nogen af eder ſiger til dem: Gaar bort i Fred, varmer eder og mætter eder! men I give dem ikke det, ſom hører til Legemets Nødtørſt, hvad Gavn er det?“ Sympathi, forenet med Evangeliet, er det guddommelige Redſkab, med hvilket Kriſtus ſkal gjenløſe ſine ſaldne Brødre. „Forſøm ikke den Gave, ſom er i eder“. Dyrkelſen af den vil frembringe Enhed i Mand og Henſigt. „Titler og Rang ere kun et paatrykt Mærke“. Rigdom er ofte Sympathiens værſte Fjende. Menneſkenes Søn havde ikke det, hvortil han kunde hælde ſit Hoved; men ingen i Verden har nogensinde næret større Sympathi end han; han var en Mand med Sorger og kjendt med Lidelſer, og han udbredte Sympathiens Frugter blandt Menneſkenes Børn! Vi ere alle Brødre og Søſtre, fordi vi have een Fader og Gud.

Tankeſprog.

Den Kunſt at være Moder er meget, meget ſtor,
 Thi ſmaa og ſtore Boder vil føre ſtore Ord.
 Ej En maa foretrækkes, ej En maa sættes bag,
 En ſkal paa Vingen ſtækkes, En ſtøttes ſom en Svag.
 Men Kjærligheden bærer den tunge Byrde let,
 Tak derfor, Moder kjære, fordi du kunde det.

Der er ſaa Faa, der Mening har,
 Om hvad de er, de bli'r og var,
 De tænkte ej paa Maalet;
 De leve kun og følge Stik,
 Med Smil om Mund og venligt Nik
 Og hyle med i Skraalet.

Mandag den 1. Januar 1912.

Tak for det gamle og til Lykke med det nye Aar.

Tidens Træ har paany kastet sin modne Frugt, medens dets svulmende Knopper bebude en ny Aarstid med Blomster og Blade. Saaledes ogsaa med vort Kalenderaar, der endte med den 31. December 1911, medens dets Efterfølger indtager dets Plads den 1. Januar 1912.

Det hedengangne Aar har været ualmindelig rigt paa betydningsfulde Tildragelser. Paa alle Omraader har det sat dybe Mærker i Historien baade af Ondt og Godt. Frihedens og Dplysningens Sol har spredt sine livsbækkende Straaler over mangen en Mark, der før laa brak, og Tusindaarets Morgendæmring giver Landstaberne paa vor Rejserute et mere plastisk og haabefuldt Perspektiv. Men naar vi saa paa den anden Side synge: „Fred paa Jorden“, da passer det meget ilde for adskillige Nationers Vedkommende; thi under Afsten af væbnet Fred ulmer en Ild, der saare let kan bryde ud i fuld Flamme. Allerede flere Steder overdøves Julenattens Englekor af Døendes og Saaredees Smertenssfrig, og Kanontordenen gjenlyder som et hjertesjænderrende Ekko gennem Bjerg og Dal, medens Krigsfaflens uhyggelige gulblege Skin skjuler Bethlehemstjernens haabefulde Lys.

Vindeshygens og Begjærighedens Vland sprænger alle Mennefferettighedernes Vaand, medens Overmagtens Gud staber Fangen og Sejrherren i sit eget Villed. Ligesom Edderkoppen i sit Væv lurer paa sit Bytte, saaledes vogte i Dag Europas Stormagter paa hinanden for ved Paaskud af virkelige eller indbildte Rettigheder at opnaa det, de ønske, om end det vil koste Strømme af Blod og et Hav af Taarer. Diplomatiske Forviklinger have truet med alvorlige Følger mellem Tyskland og Frankrig, Tyskland og England, Frankrig og Spanien, Rusland og Kina, medens det gamle mosgroede Kinas Dynasti fornylig er styrtet, og en republikansk Regjeringsform søger at tage Tøjlerne. Italien og Tyrkiet have i de sidste Maaneder opført et blodigt Skuespil med den gamle Røverstat Tripolis som Centrum. 100 Millioner Kroner har det allerede i direkte Krigsomkostninger kostet Italien og maaske henimod en lignende Sum for Tyrkiet, for ej at tale om de Tusinder af Menneffeliv, der ere bortkastede paa begge Sider, og Enden er ikke endda.

Tysklands Militær- og Krigsbudget for 1912 er ansat til den fabelagtige Sum af 1227 Millioner Kroner. Tænk, om en saadan Sum kunde blive anvendt i Fredens Tjeneste, hvor meget nyttigt Arbejde kunde da ikke blive tilvejebragt for de Hundredtusind af ledige Hænder, der nu snarere anvendes i det Daarligheds end i det Godes Tjeneste.

Mormonismens timelige Evangelium har altid været det at „æde vort eget Brød og ijøre os vore egne Klæder“; hellere at meddele end at modtage; hellere lade en Mand arbejde for sit Brød end at ødelægge hans Selvrespekt ved at ydmyge ham ved Almiskser.

Men Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige har ogsaa haft et Mærkeaar i 1911. Thi ingenfinde før er en saadan Fejde bleven ført imod os, hverken i England eller Skandinavien, som den, der blev bragt i Anvendelse i det nys afsluttede Aar. Det syntes for en Tid, som om vore Modstandere helt skulde opsluge os, da et vel planlagt Felttog paabegyndtes af bitre Præster, understøttet af en fanatisk Presse, og Kæmpen „Goliath“'s Rolle overtoges af en vis Hr. Hans B. Freece fra Amerika, som for en Tid gjorde et livligt Agitationsarbejde i England og foraarstagede, at selve det engelske Parlament fandt det nødvendigt at foranstalte en Undersøgelse angaaende de Bestyldninger, som nævnte Herre med saa stor Fynd udflyngede mod Mormonmissionærerne og deres Virksomhed i det britiske Rige. Men efter at Indenrigsminister Churchill havde ladet foretage en skarp og indgaaende Undersøgelse, faldt alle disse Bestyldninger magtesløse til Jorden og betegnedes som baade „ugrandede og usande“. Hr. Freece kom da her til Danmark, hvor han modtoges med aabne Arme af Indremissionens Centrum, der arrangerede et kæmpemæssigt Diskussionsmøde i Kjøbenhavn og en systematisk Agitationstournee i Danmark med Pastor Johannes Thorsen som Medhjælper. I Nr. 13 af „Stjernen“ for 1. Juli findes der en Beretning om det store Møde her i Staden den 21. Juni 1911, og dette Møde endte med en Sejr for os, efter som Størstedelen af Pressen stillede sig paa vor Side, og det virkede som en vældig Reklame for os. En lignende Virkning havde Agitationstourneen omkring i Landet; vore Væbster fulgte flere Steder efter og havde i de fleste Tilfælde flere Tilhørere, end Freece og Thorsen havde. Missionspræs. Andrew Jensen udfoldede ogsaa en stor og energisk Virksomhed ved at følge efter med illustrerede Foredrag, og inden ret længe rystede Hr. Freece Støvet af sine Fødder og vendte tilbage til Amerika uden at se andre Resultater af sit Arbejde, end at han paa den bedst mulige Maade havde hjulpet til at bringe Mormonismen til Offentlighedens Kundskab. Selve Avisreklamen vilde have kostet os mange Tusind Kroner, hvis vi selv skulde have bestøttet den, thi vi have i vort Bibliothek mange Hundrede Udclip af Avisartikler, der tale baade mod og for os, og Resultatet af det hele Postyr er, at Indremissionen med Hr. Freece vistnok har tabt betydeligt, medens vi have vundet noget paa alle Omraader. Vi regne ikke altid vore Sejre efter Antallet af de Medlemmer, vi direkte vinde; men det, at vor sande Karakter og vore Lærdomme bringes til Maaßernes Kundskab, maa med Nødvendighed gaa forud for en senere Høst.

Døden har i det forløbne Aar gjort en rig Høst i vore Rækker.

Mange af de trofaste og hæderlige Veteraner ere bukkede under for Livets Byrde efter en lang og tro Arbejdsdag og gaaede ind til den Hvile, som er beredt Herrens Trofaste; men de have efterladt sig et varigt og uvisneligt Eftermæle om et ædelt og opofrende Liv for Sandhedens store Sag. Den skandinaviske Missions Pionerer samles nu hurtigt med deres Fædre, og inden længe er der ikke flere tilbage af dem. Trangen til at hædre disse „Gode og Brave“ efter deres Vortgang har sidste Aar givet sig Udslag. Saaledes er der rejst et smukt Monument over Præs. C. D. Fjeldsted, som baade her og hjemme har gjort sig fortjent til de Sidste-Dages Helliges Afgjættelse og Kjærlighed. Monumentet, hvortil Midlerne vare samlede blandt velvillige Venner i Utah, blev afløret med stor Højtidelighed den 22. Oktober.

En ny Udgave af „Mormons Bog“ i mindre Format og til en billigere Pris er udkommet i et Oplag af 10,000 Exemplarer, og nye Oplag af mindre Skrifter ere ligeledes udkomne. I det Hele taget er der udfoldet en stor Aktivitet i hele Missionen for at sprede vor Litteratur og for saavel offentlig som privat at imødegaa vore Modstandere og give Verden korrekte Begreber om vor Tro og Være.

Vi haabe nu, at det nye Aar maa høste den Sæd, det gamle har faaet, og at Gud vil lægge sin Velsignelse til vore Bestræbelser. Det gjælder nu som i Pauli Dage: „Ikke mange Vise efter Kjød, ikke mange Mægtige, ikke mange Forneeme. Men det for Verden daarlige udvalgte Gud for at beskjæmme de Vise, og det for Verden strøbelige udvalgte Gud“. Dog med disse Redstaber vil Herren udføre sit Værk.

Vi takke „Stjernen“s Læsere for deres Velvillie i det forløbne Aar og anbefale dette vort skandinaviske Missionsorgan, som med dette Nummer paabegynder sin 61. Aargang. Og samtidig byde vi alle Vældsterne og de Hellige i Skandinavien et: „Tak for det gamle og til Lykke med det nye Aar“.

Apostel Charles W. Penrose er valgt til anden Raadgiver i det Første Præsidentskab.

Et Telegram til „Millennial Star“, dateret 8. December 1911, meddelte den interessante Nyhed, at Apostel W. Penrose var valgt til at udfylde nylig afdøde John Henry Smiths Plads som anden Raadgiver i det Første Præsidentskab. Dette vil vistnok glæde de mangjaldige Venner og Belyndere af Broder Penrose baade i den gamle og den nye Verden.

Han er født den 4. Februar 1832 i Chamberwell, London, England, annamede 18 Aar gammel Evangeliet og har fra den Dag til nu med Flid, Dygtighed og Trofasthed virket for Kirkens Fremgang.

Til Trods for sine 79 Aar er han endnu rørig og aktiv som en Mand i sine bedste Aar. Da han var 19 Aar, ordineredes han til Eldste og udsendtes med Evangeliets Budskab til sine Landsmænd. Han aabnede nye Arbejdsmarker og organiserede Grene, hvor der før ingen havde været. 10 Aar senere emigrerede han til Utah efter at have præfideret over flere Konferencer og samtidig skrevet værdifulde Artikler i „Millennial Star“ og beriget den engelske Salmebog med flere af dens smukkeste og mest sjælsfulde Sange.

En kort Tid virkede han som Skolelærer i Utah, men allerede 1865 blev han kaldet til at udføre en Mission til sit Fødeland, og under sit Ophold der var han i 2 Aar assisterende Redaktør ved „Millennial Star“.

Hjemme i Utah har han beklædt adskillige Tillidshverv saavel i Stat som i Kirke. I mange Aar redigerede han Kirkens daglige Organ, „Deseret News“, og hans Dygtighed som Redaktør var almindelig anerkjendt. Han var ogsaa i flere Aar Redaktør af „Salt Lake Herald“. I Juli 1904 blev han beskikket til at være en af de tolv Apostle, og som saadan rejste han meget i Zions Stave, indtil han 1906 for tredje Gang kaldtes til at gaa til England som Missionær, denne Gang for at præfidere over den europæiske Mission, og denne Stilling beklædte han med Dygtighed i 3½ Aar. Valget af ham til anden Raadgiver i det Første Præsidentstabs er derfor en passende og værdig Anerkjendelse for et langt og slittigt Liv i det Godes Tjeneste og for trofast Hengivenhed mod sit Folk og mod sin Gud. De Hellige i Skandinavien, som mindes ham fra hans gjentagne Besøg iblandt dem, forene sig om at lykønske den gamle Hædermand og Sandhedskæmper til hans nye Embede.

Dr. James E. Talmage valgt til Apostel.

Det samme Telegram, som bragte Underretning om Apostel Benroses Valg til anden Raadgiver i det Første Præsidentstabs, meddelte ogsaa, at Eldste Talmage var beskikket til at indtage hans Plads i de Tolv's Quorum. Dette Valg vil vinde almindeligt Bifald, da Broder Talmage er vel kjendt i hele Kirken som en første Rangs Skribent og Taler. Han er en af de mest aktive og fremragende Skolemænd i Utah og har udgivet flere Bøger, baade religiøse og videnskabelige, hvilke alle ere Standard-Værker. Han beklæder for Tiden Professorembedet i Geologi ved Utahs Statsuniversitet, ligesom han ogsaa er Kurator for Statens Museum. Han er Medlem af flere fremragende videnskabelige Selskaber baade i Amerika og Europa, hvilket viser, at han er af fin Lædighed baade som Tænkter og Forfatter, og den Mark, som nu aabner

fig for ham, vil give hans enorme Arbejdsdygtighed, hans ualmindelige Evner og hans store Talent rig Anledning til at gavne og glæde vide Kredse baade i og udenfor den Kirke, som han saa trofast og dygtigt repræsenterer. Maa hans Dage blive mange og hans Lys skinne kraftigt til sand Kundskabs og Oplysnings Fremme!

Missionsngheder.

Ankomst. Den 20. December 1911 ankom følgende Uldster for at virke i den skandinaviske Mission: George D. Petersen og Andrew Hinke Hansen fra Salem, Idaho, Ezra B. Jensen fra Garland og Norman H. Andersen fra Uintah, Utah.

Den 27. ankom følgende Uldster: Carl Johan Davesen fra Menan, Idaho, Carl L. Albrechtsen fra Emery, Simon Christensen junior fra Richfield og Robert H. Sørensen fra Salt Lake, Utah.

Besikkelse. Forannævnte Uldster ere beskikkede til at virke som følger: George D. Petersen og Carl Johan Davesen i Kristiania Konference, Ezra B. Jensen og Norman H. Andersen i Bergens Konference, Andrew Hinke Hansen og Carl L. Albrechtsen i Aarhus Konference og Simon Christensen junior og Robert H. Sørensen i Kjøbenhavns Konference.

„Mormonkirken“ er anerkjendt i Ungarn.

Et Brev til Kirkens Første Præsidentskab fra Thos. G. McKay, Præsident over den tyske og schweitziske Mission, bringer den glædelige Efterretning, at vor Kirke er anerkjendt i Ungarn som et lovligt Samfund, og der vil blive aabnet en Missionsmark i Paris, hvor ingen af vore Missionærer hidtil har virket, fordi alle protestantiske Missionærer ere blevne uddrevne af Frankrig.

Præs. McKay meddeler, at han har modtaget et Brev fra Uldste Orange Olsen, Præsident over Missionen i Ungarn, der begynder saaledes: „Gode Nyheder! Vor Advokat har netop underrettet os om, at han har vundet vor Sag“. I det sidste Aar eller mer have Uldsterne afholdt Møder i al Stilhed og udsendt Indbydelsler til dem, der vilde komme. Ved vor Advokats og nogle af vore Uldsters Bistand er vor Kirke nu bleven anerkjendt, og vi kunne offentlig prædike og udbrede vore Lærdomme uden Hinder og Molest.

For omtrent 2½ Aar siden blev Dr. Josef Ritter Griez von Konse forespurgt om, hvorvidt der var Mulighed for at erholde Godtjendelse

hos den ungarske Regjering; han mente, at dette kunde opnaas, og da hans Salær for at føre Sagen fandtes passende, blev han antaget som vor Sagfører. Han fik stor Hjælp af Konferencepræs. Chas. W. Rees og senere af Royal Eccles, som afløste Rees i Embedet. De nødvendige detaillerede Oplysninger bleve samlede og Ansøgningen indsendt til Autoriteterne. I de to lavere Retskamre blev den nægtet Sanktion, men da den kom for det øverste Raad eller „Reichsgericht“, blev de lavere Kamres Afgørelse forkastet og vor Kirke anerkjendt som en „Verein“ eller legal Organisation.

Hidtil have kun tre Kirkesamfund været anerkjendte af Regjeringen, men nu er Mormonkirken altsaa stillet lige med dem. Uldsterne kunne nu virke i Ungarn paa samme Maade som i andre Lande. De kunne afholde offentlige Møder og Foredrag, omdele Skrifter og avertere deres Møder over hele Landet. Der er allerede afholdt Møder i Budapest og Brasvo, og saa snart der kan staffles flere Uldster til Misionsmarken, vil der blive aabnet flere Grene. Det første Møde, der afholdtes i Ungarn, lededes af Uldste John E. Hill i Budapest den 16. September 1910 ved Hjælp af lokale Brødre og Venner. Sange og Traktater bleve overfattede paa Landets Sprog, og Uldste Hill bad og talde i samme Sprog.

Præs. MacKay meddeler, at en udmærket Mand raader blandt Uldsterne, og i Tyskland øges Møderne, og Hundrede af Menneſter undersøge Læren, medens Misionærerne have travlt med at besøge Folket. Arbejdet gaar stadig fremad til Trods for, at Uldsterne udvises af Landet og andre Besværligheder.

I flere Aar har Muligheden af at aabne en Mision i Paris været under Overvejelse. Der er bleven sagt meget baade for og imod indtil nu, da Kirkens øverste Autoriteter have fundet Tiden passende. Med det første Præsidentskabs Tilladelse blev der afholdt en Konference af Professor Barker fra Brigham Youngs Universitet og Uldste Cardon, Præs. over den franske Konference, samt Misionspræs. McKay og alle Misionærerne i Frankrig. Uldsterne Golden L. Wolf, David W. Cummings og Lawrence Wright bleve beskikkede til at aabne en Misionsmark i Paris, og de afrejste dertil først i November. Prof. Barker og Hustru have allerede opholdt sig der en Tid og have fundet adskillige Venner, som interessere sig for vor Lære.

Uldsterne i den nye Mision ville faa stor Hjælp i musikalisk Henseende af William Wright og hans Søster Alberta, Prof. Walter Kerr og Hustru fra Ogden samt Søster Jny Hautz fra Salt Lake City. Denne lille „Utahkoloni“ har allerede i et Aar prædiket og virket for vore Lærdømmes Udbredelse, og det forventes, at vore Uldster ville gjøre stor Fremgang i det „muntre Paris“, og at den nye Mision vil vække nyt Liv og Haab hos Uldsterne, som nu virke i Paris.

Ungarn har 18 Millioner Inderbyggere; af disse tilhøre mere end 8 Mill. den romersk-katholske, 2 Mill. den græsk-katholske og 3 Mill. den græsk-orientalske Kirke, medens $1\frac{1}{4}$ Mill. betjende sig til den lutheriske Lære; desuden findes der $2\frac{1}{4}$ Mill. Reformerede og henimod 1 Mill. Jøder og en broget Mangfoldighed af Sprog, Sæder og Skikke. Det er sikkerlig et af Tidens Tegn, at dette Land i sin Nationalforsamling kan udvise en saa stor Frihedsjølelse, at det giver et lille, ilde berøgtet Samfund som de Sidste-Dages Hellige Plads blandt Landets anerkjendte Kirkesamfund. Sammenligne vi dette med den svenske Regjerings intolerante Optræden mod vore Udflyttere i de sidste Aaender ved at udvise dem fra Landet, ene og alene fordi de have prædiket det Ny Testaments Lære, da komme vi uvilkaarlig til at tænke paa, at der af Heltkongen Gustav Adolfs og af Bernadotternes retfærdige og tolerante Mand ikke findes den svageste Skygge tilbage. Lad os komme ihu, at Oplysningens og Frihedens Sol er anvist sin Bane paa Menneskehedens Firmament, og efterhaanden som hvert Land kommer indenfor dens Radius, ville dens livgivende Straaler lade Uvidenhedens og Bigotteriets Snylteplanter visne og istedetfor fremkalde Livstræets Frugter, der ville bringe Vægeedom til alle Nationer, og Guds Søns Evangelium vil fylde hvert rent Hjerte og skabe Helte for Gud og hans Sag, indtil ethvert Knæ skal bøje sig baade i Himlen og paa Jorden, og anmassende Fyrster, ærgjerrige Prælater og uwise Lovgivere skulle ingen Magt have til at diktere deres Medmennesker, ved hvilket Alter de skulle tilbede. Dette er Millenniets Morgengry, og hvo er den, som kan standse det?

Korrespondance.

Salt Lake City, Utah, den 29. Novbr. 1911.

Præs. D. J. Andersen.

Kjære Broder!

Da jeg i engelske Blade netop har læst om din elskede Datter, Gundas uventede Død, kan jeg ikke undlade at bevidne dig og Hustru min dybeste Sympathi og forsikre eder begge, at eders mangfoldige Bønner her i Utah dele mine Følelser og have opsendt mange Bønner for eder om, at Trøsteren maa øse Lindring i eders sorgbetyngede Hjerter; thi vore Ord og Ønsker, hvor gode og oprigtige de end ere, forblive dog kun tomme og kunne ej naa det saarede Sted. Men jeg veed ogsaa, at Herrens Mand vil bære det Vidnesbyrd til eder, at hans Willie er stet. Hvilken haard Prøve maa det ikke være for eder omtrent 7000 Mile fra Hjemmet og fra de Kjære, som I for at lyde Mesterens Kald have ladet tilbage der. De maatte nu alene tage Vare paa de jordiske Lev-

ninger af en højtelsket Søster, som altid var en Solstraale i Hjemmet, medens de maatte savne en trofast Faders og en opofrende og hengiven Moders Raad og Nærværelse. Men lad os ikke alene se paa Billedets Skyggeside. Griif Mod, elskede Venner! Med vor Kundskab om Evangeliet og det Haab, Gud derved har plantet i vort Bryst, veed vi, at Skilsmisſen fra vore Kjære kun er af forholdsvis kort Varighed; vort Haab naaer langt over Graven, og vor Tro og Tillid til de Løfter, Gud har givet os, gjør selve Sorgen sød, og gjennem Sorgens, Sygdommens og Dødens triste Tusmørke se vi Evighedslivets glade Sol bryde igjennem. Vi som Sidste-Dages Hellige veed, at vore ømmeste Familiebaand ere knyttede ved Guds Præstedømmes Fuldmagt, og hvis vi som Børn og Forældre, Mand og Hustru trofaste vedblive at tjene Herren, kan Døden ikke hindre vor Fremtids herlige Gjensyn og evigvarende og fremadstridende Samliv i Evighedens Boliger. Det er disse trøstende Tanker, jeg ønsker at udtale overfor eder i eders nuværende Sorg.

Gode, gamle Ven! Det er endnu med sand Taknemlighed og Glæde, at jeg tænker paa de Dage, da jeg i 1872 var din Elev i Menighedens Søndagskole i Kristiania. Jeg modtog allerede den Gang saadanne Lærdomme og Instruxer fra dig, som endnu ere anvendelige i mit Liv og min Vandel, og hvis Efterlevelse har baaret de skønneste Frugter. Naar jeg saa ogsaa tænker paa, at du nogle Aar senere ordinerede mig til det melchisedekiske Præstedømme, nemlig Uldste, saa føler jeg, som om ubrydelige Venstabsbaand binde os sammen. Hvilken herlig Tanke, at vi begge ved Herrens Naade endnu befinde os ombord paa Skibet „Zion“ til Trods for de mange Storme og Livsømskiftelser, der have mødt os.

Jeg tænker ofte med vemodig Glæde paa mit korte Besøg i Kristianias og Kjøbenhavns Konferencer sidste Sommer og paa den Venlighed, jeg nød baade af Hellige og Uldster samt af deres mange Venner; bring dem alle min hjertelige Tak!

Jeg er meget bedrøvet over at maatte meddele eder, at vor højt-agtede Ven og elskede Broder, Præs. Anthon H. Lund, er meget syg; man har Marsag til at frygte det værste, da Sygdommen er af en meget alvorlig Natur; dog er det vor Bøn og vort Haab, at hans Liv maa spares endnu i mange Aar, da han i Sandhed er det hele Folks Ven og Yndling, og hans Fortgang vilde for Skandinavernes Vedkommende blive et uerstatteligt Tab i Kirken.

Jeg skal ikke opholde mig ved Tabernakelkorets Tournee og glimrende Sukces baade i kunstnerisk og i andre Henseender, da Bladene have bragt detaillerede Beretninger derom, men her hjemme føle vi til at takke Gud for det noble og mægtige Arbejde, som Koret har udført for Zions Sag. Det har hjulpet til at sprede Misforstaelsens Mørke og stille vor herlige Stat og vort flittige og brave Folk i et korrekt

Lys end nogenfinde før. Til Slutning beder jeg bringe Præs. Andrew Jensen og Brødrene paa Missionskontoret samt alle VEdster og Sødskende i Missionen min varmeste Hilsen samt Ønsket om en glædelig Zulefest og et velsignet Nytaar.

Din i Fredens Vaand forbundne
Carl M. Nielsen.

Et meget sorgeligt Dødsfald.

Gundeborg Duzine Franzisca Andersen døde i Castledale, Utah, af Tyfusfeber den 20. November 1911. Hun var født den 21. April 1890 i Castledale, Utah, og var altsaa endnu ikke 22. Aar gammel.

Afdøde var yngste Datter af VEdste Oluf J. og Kathinka Andersen, der begge virke som Missionærer i Kjøbenhavn. Dødsfaldet blev telegraferet af Præs. Anthon S. Lund i Salt Lake City og kom aldeles uventet, da den unge Pige ved Moderens Afrejse fra Hjemmet den 2. September f. A. var raff, glad og tilfreds over, at begge hendes Forældre skulde mødes i Missionsmarken efter 4½ Aars Adskillelse. Dødsbudskabet blev dobbelt tungt derved, at ingen af Forældrene kunde være hos hende i den sidste Stund. Begravelsen foregik, under overmaade stor Deltagelse af Familie og kjære Venner, fra Wardets Forsamlingshus, der var fyldt til Trængsel; trøstende Ord taltes, og den almindelig afholdte, højtelskede, ædle og begavede unge Piges pletfri Liv og noble Karakter fremstillede som et lysende Exempel for hendes efterlevende Ungdomsvenner. Maa Trøstens Gud yde Balsam i de saarede Hjerter, der sørge, men som midt i Sorgen have Haab.

Dette er det 6te Dødsbudskab, som VEdste O. J. Andersen modtager om Kjæres Bortgang i Familien under hans Virksomhed i Danmark i næsten 4 Aar.

Indhold:

Dplysning, Dannelse og Fred. Tale af Dr. Joh. N. Kirk.....	1	valgt til anden Raadgiver i det Første Præsidentskab.....	10
Sympathi	6	Dr. James E. Talmage valgt til Apostel	11
Tantejprog	7	Missionsnyheder	12
Redaktionelt:		Mormonkirken er anerkjendt i Ungarn	12
Tak for det gamle og til Nyfte med det nye Aar	8	Korrespondance	14
Apostel Charles W. Penrose er		Et meget sorgeligt Dødsfald.....	16

Aldgivet og forlagt af Andrew Jensen, Korsgade 11, Kjøbenhavn N.

Trakt hos F. E. Bording (B. Petersen).